

[Vypracovaný v súlade s nariadením ES 1907/2006 (REACH) v znení neskorších predpisov]

ODDIEL 1: Identifikácia látky/zmesi a spoločnosti/podniku

1.1 Identifikátor produktu

VONNÝ OLEJ CITRÓNOVÁ TRÁVA

1.2 Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú

Identifikované použitie: osviežovač vzduchu.

Neodporúčané použitie: neuvedené.

1.3 Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov

Výrobca: **NOWE S.A.**

Adresa: ul. Sikorskiego 17, Klaudyn k/Warszawy, 05-080 Izabelin

Telefón: +48 22 839 88 55

Adresa e-mail osoby zodpovednej za kartu: biuro@nowegroup.com.pl

1.4 Núdzové telefónne číslo

+42 1254774166

ODDIEL 2: Identifikácia nebezpečnosti

2.1 Klasifikácia látky alebo zmesi

Asp. Tox. 1 H304, Skin Irrit. 2 H315, Skin Sens. 1 H317, Eye Irrit. 2 H319, Aquatic Chronic 2 H411

Môže byť smrteľný po požití a vniknutí do dýchacích ciest. Dráždi kožu. Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu. Spôsobuje vážne podráždenie očí. Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

2.2 Prvky označovania

Výstražné piktogramy a výstražné slovo

NEBEZPEČENSTVO

Názvy nebezpečných látok umiestené na štítku

Obsahuje: d-limonén; citral.

Výstražné upozornenia

H304 Môže byť smrteľný po požití a vniknutí do dýchacích ciest.

H315 Dráždi kožu.

H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.

H319 Spôsobuje vážne podráždenie očí.

H411 Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

Bezpečnostné upozornenia

P102 Uchovávať mimo dosahu detí.

P273 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.

P301+P310 PO POŽITÍ: Okamžite volajte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM/lekára.

P331 Nevyvolávajte zvracanie.

P333+P313 Ak sa prejaví podráždenie pokožky alebo sa vytvoria vyrážky: vyhľadajte lekársku pomoc/starostlivosť.

P337+P313 Ak podráždenie očí pretrváva: vyhľadajte lekársku pomoc/starostlivosť.

2.3 Iná nebezpečnosť

Zložky nespĺňajú kritéria PBT alebo vPvB v súlade s prílohou XIII nariadenia REACH.

ODDIEL 3: Zloženie/informácie o zložkách

3.1 Látky

Nevzťahuje sa.

3.2 Zmesi

CAS: 5989-27-5 EINECS: 227-813-5 Číslo indexu: 601-029-00-7 Číslo skutočnej registrácie: -	<u>d-limonén</u> Flam. Liq. 3 H 226, Skin Irrit. 2 H315, Skin Sens. 1 H317, Asp. Tox. 1 H304, Aquatic Acute 1 H400, Aquatic Chronic 1 H410 (M=1)	5-12%
CAS: 98-55-5 EINECS: 202-680-6 Číslo indexu: - Číslo skutočnej registrácie: -	<u>alfa-terpineol</u> Skin Irrit. 2 H315, Eye Irrit. 2 H319	5-7%
CAS: 101-84-8 EINECS: 202-981-2 Číslo indexu: - Číslo skutočnej registrácie: -	<u>difenyléter¹⁾</u> Skin Irrit. 2 H315, Eye Irrit. 2 H319, Aquatic Chronic 2 H411	≤ 5%
CAS: 5392-40-5 EINECS: 226-394-6 Číslo indexu: 605-019-00-3 Číslo skutočnej registrácie: -	<u>citral</u> Skin Irrit. 2 H315, Skin Sens. 1B H317	< 2,2%
CAS: 112-31-2 EINECS: 203-957-4 Číslo indexu: - Číslo skutočnej registrácie: -	<u>dekánal</u> Skin Irrit. 2 H315, Aquatic Chronic 3 H412	≤ 1%
CAS: 1222-05-5 EINECS: 214-946-9 Číslo indexu: 603-212-00-7 Číslo skutočnej registrácie: -	<u>galaxolid (HHCB)</u> Aquatic Chronic 1 H410, Aquatic Acute 1 H400 (M=1)	≤ 0,7%

1) Látka s hraničnými hodnotami expozície na pracovisku na národnej úrovni.

Plné znenie viet H v sekcii 16.

ODDIEL 4: Opatrenia prvej pomoci

4.1 Opis opatrení prvej pomoci

Pri kontakte s pokožkou: v prípade výskytu znepokojujúcich príznakov, vyhľadajte lekársku pomoc. Odstráňte znečistený odev. Znečistenú pokožku dôkladne umyte vodou s mydlom.

Kontakt s očami: v prípade výskytu znepokojujúcich príznakov, vyhľadajte lekársku pomoc. Chráňte nepodráždené oko, odstráňte kontaktné šošovky. Zasiahnuté oči dôkladne vyplachujte vodou po dobu 10-15 minút. Vyhnite sa silnému prúdu vody – nebezpečenstvo poškodenia rohovky.

Požitie: vyhľadajte lekársku pomoc, ukážte obal alebo štítok. Vypláchnite ústa vodou a piť veľké množstvo vody, piť veľké množstvo vody. Nikdy nepodávajte nič do úst osobe v bezvedomí.

Po vdýchnutí: v prípade výskytu znepokojujúcich príznakov, vyhľadajte lekársku pomoc. Vyvedte poškodenú osobu na čerstvý vzduch, zabezpečte teplo a pokoj.

4.2 Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené

Kontakt s pokožkou: u citlivých ľudí môže dôjsť k: začervenanie, suchá pokožka, podráždenie, alergickú reakciu.

Pri zasiahnutí očí: začervenanie, slzenie, pálenie, podráždenie.

Požítie: možné bolesti brucha, nevoľnosť.

Po vdýchnutí: pri vysokej koncentrácii výparov možné bolesti hlavy a závrate. Môže byť smrteľný po požití a vniknutí do dýchacích ciest.

4.3 Údaj o akejkoľvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania

Rozhodnutie o záchranných postupoch prijíma lekár po dôkladnom vyhodnotení stavu poškodenej osoby.

ODDIEL 5: Protipožiarne opatrenia

5.1 Hasiace prostriedky

Vhodné hasiace prostriedky: vodná hmla, pena, CO₂, hasiaci prášok.

Nevhodné hasiace prostriedky: súvislý prúd vody – nebezpečenstvo rozšírenia požiaru.

5.2 Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi

Pri horení sa môžu vytvárať toxické výpary s obsahom oxidu uhoľnatého. Vyhnite sa vdychovaniu produktov spaľovania, môžu byť nebezpečné pre zdravie.

5.3 Rady pre požiarnikov

Prostriedky všeobecnej ochrany typické v prípade požiaru. Nezdržujte sa v zóne ohrozenej požiarom bez vhodného odevu odolného voči chemickým látkam a bez dýchacieho prístroja s nezávislým obehom vzduchu.

ODDIEL 6: Opatrenia pri náhodnom uvoľnení

6.1 Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy

Obmedzte prístup tretích osôb k oblasti výskytu havárie do doby dokončenia príslušných postupov čistenia. V prípade veľkých únikov izolujte ohrozenú oblasť. Používajte osobné ochranné prostriedky. Vyhnite sa kontaminácii pokožky a očí. Zabezpečte dostatočnú ventiláciu.

6.2 Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie

V prípade úniku väčšieho množstva výrobu je nutné prijať vhodné opatrenia za účelom nedopustenia k rozšíreniu v životnom prostredí. Informujte príslušné záchranné služby.

6.3 Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie

Pozbierať látku absorpčným materiálom (napr. piesok, zemina, univerzálny spojivá, oxid kremičitý, atď). Pozbieraný rozliaty materiál berte ako odpad. Vyčistíte postihnuté oblasti.

6.4 Odkaz na iné oddiely

Zaobchádzanie s odpadmi z výrobku – vid' oddiel 13 bezpečnostného listu. Osobné ochranné prostriedky – vid' oddiel 8 bezpečnostného listu.

ODDIEL 7: Zaobchádzanie a skladovanie

7.1 Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie

Pracujte v súlade s zásadami bezpečnosti a hygieny. Vyhnite sa kontaktu s očami a pokožkou. Pred prestávkou a po ukončení práce si umyte ruky (vodou a mydlom). Používajte v súlade s určením. Používajte v súlade s určením. Zabezpečte dostatočnú ventiláciu miestnosti, kde je výrobok používaný. Nevdychujte pary.

7.2 Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility

Uchovávať len v originálnych tesne uzatvorených obaloch. Neskladujte spolu s potravinami a krmivami pre zvieratá. Vyhnite sa pôsobeniu priameho slnečného žiarenia. Chráňte pred zdrojmi zapálenia.

7.3 Špecifické konečné použitie, resp. použitia

Osviežovač vzduchu.

ODDIEL 8: Kontroly expozície/osobná ochrana

8.1 Kontrolné parametre

Názov zložky	NPEL - priemerný	NPEL - hraničný
difenyléter [CAS 101-84-8]	7,1 mg/m ³	7,1 mg/m ³

Odporúčané postupy monitoringu

Je potrebné používať postupy monitoringu koncentrácie nebezpečných látok vo vzduchu a postupy kontroly vzduchu na pracovisku – pokiaľ sú dostupné a odôvodnené na určitej pozícii – v súlade s príslušnými Európskymi normami pri zohľadnení podmienok, ktoré sa vyskytujú na mieste expozície a príslušné metódy merania prispôbené pracovným podmienkam.

8.2. Kontroly expozície

Dodržiujte všeobecné zásady bezpečnosti a hygieny. Počas práce nejedzte, nepite a nefajčite. Pred prestávkou a po ukončení práce si dôkladne umyte ruky. Na pracovisku je nutné zabezpečiť všeobecnú ventiláciu. Na pracovisku zabezpečiť bezpečnostnú sprchu a zariadenie na výplach očí (očná sprcha).

Ochrana rúk a tela

V prípade dlhodobého alebo častého kontaktu s výrobkom sa odporúča používať gumové rukavice.

Materiál, z ktorého sú vyrobené rukavice musí byť nepriepustný a odolný voči pôsobeniu výrobku. Výber materiálu pre ochranné rukavice je nutné vykonať pri zohľadnení doby prepichnutia, rýchlosti prenikania a degradácie. Navyše výber rukavíc nezávisí len od materiálu, ale aj od iných kvalitatívnych vlastností a mení sa v závislosti od výrobcu. Od výrobcu získajte informácie o dôkladnej dobe prepichnutia a dodržujte ho.

Ochrana očí

V bežných podmienkach nie je potrebná. V prípade nebezpečenstva znečistenia očí použiť tesne priliehajúce ochranné okuliare.

Ochrana dýchacích ciest

V bežných podmienkach nie je potrebná.

Výber osobných ochranných prostriedkov je nutné vykonať pri zohľadnení koncentrácie a formy výskytu látky na pracovisku, ciest expozície, doby expozície a činností vykonávaných pracovníkom. Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť osobné ochranné prostriedky, ktoré spĺňajú všetky kvalitatívne požiadavky, ako aj ich údržbu a čistenie.

Kontrola expozície životného prostredia

Nedovoliť k vniknutiu veľkého množstva produktu do pôdy, kanalizácie, podzemných vôd.

ODDIEL 9: Fyzikálne a chemické vlastnosti

9.1 Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach

skupenstvo:	tekutina
farba:	jasnožltá
zápach:	prijemný
prahová hodnota zápalu:	nevzťahuje sa
pH:	neoznačené
teplota topenia/tuhnutia:	neoznačené
počiatočná teplota varu:	neoznačené
teplota vzplanutia:	65°C
rýchlosť odparovania:	neoznačené
horľavosť (tuhá látka, plyn):	nevzťahuje sa
horné/dolné limity horľavosti alebo výbušnosti:	neoznačené
tlak pár:	neoznačené
hustota pár:	neoznačené
hustota:	0,9420 – 1,0020 g/cm ³
rozpusťnosť (rozpusťnosti):	nie je rozpustný vo vode
rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda:	neoznačené
teplota samovznietenia:	neoznačené

teplota rozkladu:	neoznačené
výbušné vlastnosti:	nemá
oxidačné vlastnosti:	nemá
viskozita:	neoznačené

9.2 Iné informácie

Chýbajú výsledky dodatočných skúšok.

ODDIEL 10: Stabilita a reaktivita

10.1 Reaktivita

Výrobok je reaktívny, nepodlieha nebezpečnej polymerizácii. Vid' oddiel 10.3-10.5.

10.2 Chemická stabilita

Pri správnom používaní a uchovávaní výrobok je chemicky stabilný.

10.3 Možnosť nebezpečných reakcií

Nie sú známe.

10.4 Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť

Je nutné sa vyhýbať zdrojom tepla a priamemu slnečnému žiareniu.

10.5 Nekompatibilné materiály

Silné oxidanty, kyseliny, zásady.

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu

Nie sú známe.

ODDIEL 11: Toxikologické informácie

11.1 Informácie o toxikologických účinkoch

Informácie týkajúce sa akútnych a/alebo oneskorených následkov expozície boli určené na základe informácií o klasifikácii výrobku a/alebo toxikologických výskumov, ako aj na základe vedomostí a skúseností výrobcu.

Akútna toxicita

Na základe dostupných údajov, kritériá pre klasifikáciu nie sú splnené.

Poleptanie kože/podráždenie kože

Dráždi kožu.

Vážne poškodenie očí/podráždenie očí

Spôsobuje vážne podráždenie očí.

Respiračná alebo kožná senzibilizácia

Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.

Mutagenita zárodočných buniek

Na základe dostupných údajov, kritériá pre klasifikáciu nie sú splnené.

Karcinogenita

Na základe dostupných údajov, kritériá pre klasifikáciu nie sú splnené.

Reprodukčná toxicita

Na základe dostupných údajov, kritériá pre klasifikáciu nie sú splnené.

Toxicita pre špecifický cieľový orgán (stot) – jednorazová expozícia

Na základe dostupných údajov, kritériá pre klasifikáciu nie sú splnené.

Toxicita pre špecifický cieľový orgán (stot) – opakovaná expozícia

Na základe dostupných údajov, kritériá pre klasifikáciu nie sú splnené.

Jaspiračná nebezpečnosť

Môže byť smrteľný po požití a vniknutí do dýchacích ciest.

ODDIEL 12: Ekologické informácie

12.1 Toxicita

d-limonén

Toxicita pre dafnie EC₅₀ 0,421 mg/dm³/48h/*Daphnia magna* (metóda: US EPA, 1990b)

Toxicita pre ryby LC₅₀ 0,702 mg/dm³/96h/*Pimephales promelas* metóda: US EPA, 1990b)

Toxicita zmesi

Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

12.2 Perzistencia a degradovateľnosť

Neoznačené.

12.3 Bioakumulačný potenciál

Zmes nepodlieha bio akumulácii.

12.4 Mobilita v pôde

Výrobok nie je mobilný v pôde. Mobilita vo vodnom prostredí - malá.

12.5 Výsledky posúdenia PBT a vPvB

Zložky nespĺňujú kritéria PBT alebo vPvB v súlade s prílohou XIII nariadenia REACH.

12.6 Iné nepriaznivé účinky

Výrobok neovplyvňuje globálne otepľovanie a nepoškodzuje ozónovú vrstvu.

ODDIEL 13: Opatrenia pri zneškodňovaní

13.1 Metódy spracovania odpadu

Odporúčanie týkajúce sa miešaniny: likvidujte v súlade s platnými predpismi. Malé množstvá výrobku je možné likvidovať spolu s komunálnym odpadom. Zvyšky skladujte v originálnych obaloch. Ak je to možné, uprednostňuje sa recyklácia. Kód odpadu uveďte na mieste jeho vzniku

Odporúčania pre odpady obalov: znovuzískanie / recykláciu / likvidáciu odpadov z obalov vykonávajte v súlade s platnými predpismi. Len úplne prázdne obaly môžu byť podrobené recyklácii. Jednorazové obaly odovzdajte na likvidáciu.

Európske právne predpisy: Smernica Európskeho Parlamentu a Rady: 2008/98/WE a 94/62/WE.

ODDIEL 14: Informácie o doprave

14.1 Číslo OSN

UN 3082

14.2 Správne expedičné označenie OSN

ADR **LÁTKA NEBEZPEČNÁ PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, KVAPALNÁ, I. N.**

IMDG **ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.**

IATA **ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.**

14.3 Trieda, resp. triedy nebezpečnosti pre dopravu

9

14.4 Obalová skupina

III

14.5 Nebezpečnosť pre životné prostredie

Nebezpečný pre životné prostredie v súlade s dopravnými predpismi.

14.6 Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa

Ak sa vo vozidle alebo kontajneri rozliala alebo vytekla akákoľvek látka, tieto sa nemôžu opäť použiť, ak neboli dôkladne vyčistené, a ak je to potrebné, dezinfikované alebo dekontaminované. Akékoľvek iné veci a predmety prepravované v tomto istom vozidle alebo kontajneri sa musia prehliadnuť kvôli možnému znečisteniu.

14.7 Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL a Kódexu IBC

Netýka sa.

ODDIEL 15: Regulačné informácie

15.1 Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia

Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. **1907/2006** z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES v znení neskorších predpisov

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. **1272/2008** ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnice 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 v znení neskorších predpisov.

Nariadenie Komisie (EÚ) č. **2015/830** z 28. mája 2015, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH).

Smernica Európskeho Parlamentu a Rady **2008/98/ES** z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc.

Smernica Európskeho Parlamentu a Rady **94/62/ES** z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov.

15.2 Hodnotenie chemickej bezpečnosti

Pre zmes sa nevyžaduje hodnotenie chemickej bezpečnosti.

ODDIEL 16: Iné informácie

Plné znenie viet H z 3 oddiel karty.

H226	Horľavá kvapalina a pary.
H304	Môže byť smrteľný po požití a vniknutí do dýchacích ciest.
H315	Dráždi kožu.
H317	Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.
H319	Spôsobuje vážne podráždenie očí.
H400	Veľmi toxický pre vodné organizmy.
H410	Veľmi toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.
H411	Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.
H412	Škodlivý pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

Vysvetlenie skratiek a akronymov

PBT	Perzistentné, bioakumulatívne a toxické
vPvB	veľmi Perzistentná a veľmi Bioakumulatívna
DNEL	Odvodená úroveň nespôsobujúca zmeny
PNEC	Predpokladaná koncentrácia nespôsobujúca zmeny v životnom prostredí
Eye Irrit. 2	Podráždenie očí 2
Asp. Tox. 1	Aspiračná nebezpečnosť 1
Acute Tox. 3,4	Akútna toxicita 3,4
Aquatic Acute 1	Nebezpečnosť pre vodné prostredie 1
Aquatic Chronic 1,2,3	Nebezpečnosť pre vodné prostredie 1,2,3
Flam. Liq. 2,3	Horľavá kvapalina 2,3
Skin Sens. 1	Kožná senzibilizácia 1
Skin Irrit. 2	Dráždivosť kože 2

IATA	Medzinárodná organizácia pre civilné letectvo / Medzinárodné združenie leteckých prepravcov
IMDG	Medzinárodný námorný kódex na prepravu nebezpečného tovaru.
ADR	Európska dohoda o cestnej preprave nebezpečných vecí.
RID	Poriadok pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru.

Školenia

Pred zahájením práce s výrobkom užívateľ by sa mal zoznámiť s predpismi BOZP v oblasti zaobchádzania s chemickými látkami, najmä absolvovať príslušné školenie na pracovisku. Osoby, ktoré sú zamestnané pri preprave nebezpečných materiálov podľa zmluvy ADR musia absolvovať príslušné školenie v oblasti vykonávaných pracovných povinností (všeobecné školenie, školenie na pracovisku a v oblasti bezpečnosti).

Odkazy na kľúčovú literatúru a zdrojov údajov

Bezpečnostný list bol vypracovaný na základe bezpečnostných listov jednotlivých zložiek, údajov z literatúry, internetových databáz (napr. ECHA, TOXNET, COSING) a na základe vedomostí a skúseností pri zohľadnení platných právnych predpisov.

Klasifikácia a postupy použité pre klasifikáciu zmesi v súlade s nariadením ES 1272/2008

Klasifikácia bola vykonaná na základe údajov o obsahu nebezpečných zložiek pomocou výpočtovej metódy v súlade s pokynmi uvedenými v nariadení 1272/2008/ES (CLP) (v znení neskorších predpisov).

Vyše uvedené informácie boli pripravené na základe súčasných poznatkov a skúseností. To negarantuje vlastnosti výrobku alebo špecifikáciu kvality a nemôže byť základom pre reklamáciu. Výrobok musí byť prepravovaný, skladovaný a používaný v súlade s platnými predpismi a osvedčenými postupmi ochrany zdravia pri práci. Výrobca neberie zodpovednosť za žiadne straty vzniknuté priamo alebo nepriamo z použitia tejto interpretácie pravidiel alebo návodov. Uvedené informácie nemožno použiť pre zmesi s inými látkami. Využitie uvedených informácií a používanie výrobku nie je kontrolované výrobcom, a preto je povinnosťou používateľa, aby vytvorili vhodné podmienky pre bezpečnú manipuláciu s výrobkom.